

Na podlagi 14. člena Zakona o uresničevanju javnega interesa za kulturo (Uradni list RS, št. 77/07 – ZUJIK-UPB1, 56/08, 4/10, 20/11, 111/13, 68/16 in 61/17), 21/18 -ZNOrg, 3/22 – Zdeb in 105/22 – ZZNŠPP) in 15. člena Statuta Občine Dol pri Ljubljani (Uradni list RS, št. 103/23) je Občinski svet Občine Dol pri Ljubljani na 11. seji dne 2.10.2024 sprejel

LOKALNI PROGRAM ZA KULTURO OBČINE DOL PRI LJUBLJANI V OBDOBJU 2025-2028

1. UVOD

1.1 Izhodišča in namen priprave lokalnega programa za kulturo

Lokalni program za kulturo Občine Dol pri Ljubljani za obdobje 2025-2028 (v nadaljevanju LPK) je strateški dokument razvojnega načrtovanja kulturne politike, ki izhaja iz doseženega položaja kulture v občini in ugotavlja vlogo kulture v razvoju občine ter javni interes zanj.

Pravna podlaga za sprejem lokalnega programa kulture je Zakon o uresničevanju javnega interesa za kulturo (Uradni list RS, št. 77/07 – ZUJIK-UPB1, 56/08, 4/10, 20/11, 111/13, 68/16 in 61/17, 21/18 -ZNOrg, 3/22 – ZDeb in 105/22 - ZZNŠPP), ki določa, da lokalna skupnost sprejme svoj lokalni program za kulturo za obdobje štirih let, od leta 2025 do leta 2028.

LPK izhaja iz obstoječega stanja kulture v občini. Povzema kulturno tradicijo, opredeljuje naloge in cilje občine na področju kulture ter javno kulturno infrastrukturo in spodbuja k nadaljnjemu razvoju kulture. V dokumentu so zastavljeni cilji in prioritete za štiriletno obdobje ter usmeritve za uresničitev zastavljenih ciljev.

1.2 Programski svet Občine Dol pri Ljubljani

28. oktobra 2023 je z delovanjem pričel programski svet Občine Dol pri Ljubljani. Programski svet je povezovalno-koordinacijsko delovno telo, ki v Občini Dol pri Ljubljani deluje na področju kulture in družabnih prireditev ter dogodkov v občini. Namen imenovanja Programskega sveta je ustanovitev delovnega telesa, ki deluje na področju kulture, njegove zadolžitve pa obsegajo koordinacijo in določanje letnega programa prireditev Občine Dol pri Ljubljani, ki zavzema predvsem: kulturne prireditve, tradicionalne prireditve, jubilejne prireditve ter prireditve pomembne za razvoj in sodelovanje društev v občini ter so zanimive za širšo skupnost. Programski svet spodbuja, spremlja in usmerja priglasitve prireditev in dogodkov društev v občini ter skupaj z občino skrbi za javno objavo razpisanih prireditev/dogodkov v letnem koledarju prireditev in dogodkov.

1.3 Cilji

Lokalna skupnost zagotavlja javne kulturne dobrine na področjih, urejenih s posebnimi zakoni, podpira ljubiteljske kulturne dejavnosti, vključno s tistimi, ki so namenjene kulturni integraciji različnih narodnostnih kultur ter pokriva tudi druge kulturne potrebe prebivalcev.

Cilji LPK Občine Dol pri Ljubljani so:

- ohraniti obstoječi in nadgraditi kulturni standard ter zagotavljati dostopnost kulturnih dobrin in pogojev za ustvarjalnost,
- opredeliti področja kulture, ki so v javnem interesu in na katerih se zagotavljajo kulturne dobrine kot javne dobrine,
- opredeliti prioritete, cilje in ukrepe za doseg ciljev,
- zagotoviti finančne in prostorske pogoje za izvajanje kulturnih dejavnosti in investicije v javno kulturno infrastrukturo,
- opredeliti usmeritve, ki so potrebne za uresničitev ciljev programa.

1.4 Zakonodaja, predpisi in odloki, ki urejajo področje kulture:

- Zakona o uresničevanju javnega interesa za kulturo (Uradni list RS, št. 77/07 – uradno prečiščeno besedilo, 56/08, 4/10, 20/11, 111/13, 68/16, 61/17, 21/18 – ZNOrg, 3/22 – ZDeb in 105/22 – ZZNŠPP)
- Zakon o knjižničarstvu (Uradni list RS, št. 87/01, 96/02 – ZUJIK in 92/15)
- Zakon o varstvu kulturne dediščine (Uradni list RS, št. 16/08, 123/08, 8/11 – ORZVKD39, 90/12, 111/13, 32/16, 21/18 – ZNOrg in 78/23 – ZUNPEOVE)
- Zakon o medijih (Uradni list RS, št. 110/06, -UPB, 36/08- ZPOmK-1, 77/10 – ZSFCJA, 90/10 – odl. US, 87/11 – ZAvMS, 47/12, 47/15 – ZZSDT, 22/16, 39/16, 45/19 – odl. US, 67/19 – odl. US in 82/21)
- Zakon o javnem skladu Republike Slovenije za kulturne dejavnosti (Uradni list RS, št. 29/10)
- Zakon o društvih (Uradni list RS, št. 64/11 – uradno prečiščeno besedilo in 21/18 – ZNOrg)
- Pravilnik o registru kulturne dediščine (Uradni list RS, št. 66/09)
- Pravilnik o pogojih za izvajanje knjižnične javne službe (Uradni list RS, št. 28/23)
- Pravilnik o društvih, ki delujejo v javnem interesu na področju kulture (Uradni list RS, št. 64/99, 65/02 – odl.US in 36/08,
- Pravilnik o sofinanciranju programov in projektov na področju ljubiteljske kulturne dejavnosti v Občini Dol pri Ljubljani (Uradni list RS, št. 39/24)
- Pravilnik o sofinanciranju obnove nepremične kulturne dediščine v Občini Dol pri Ljubljani (uradni list RS, št.
- Resolucija o nacionalnem programu za kulturo 2022-2029 (Uradni list RS, št. 29/22)

2. OCENA STANJA

Izvajalci kulturnih programov v občini Dol pri Ljubljani so:

- kulturna društva, ki imajo sedež v občini,
- druga društva, ki imajo sedež v občini in imajo v statutu registrirano tudi kulturno dejavnost,
- Knjižnica Jurij Vega - MKL,
- Javni sklad RS za ljubiteljske kulturne dejavnosti, Območna izpostava Ljubljana okolica,
- zasebni zavodi s področja kulture, s.p.-ji (Glasbena šola Emil Adamič, Glasbena šola Pustotnik, Glasbena šola Pop akademija),
- posamezniki, samozaposleni v kulturi registrirani na območju občine, ki so vpisani v razvid samostojnih izvajalcev javnih kulturnih projektov pri Ministrstvu za kulturo,
- gospodarske organizacije, nevladne organizacije in druge neprofitne pravne osebe, registrirane za opravljanje dejavnosti na področju kulture in umetnosti ter izobraževanja.

2.1 Ljubiteljska kultura

Pomembno vlogo pri izvajanju ljubiteljskih kulturnih dejavnosti na območju občine imajo društva. Ljubiteljsko ustvarjanje in poustvarjanje na področju kulture se v pretežni meri uresničuje v kulturnih društvih. V interesu občine je finančno podpreti dejavnost vseh aktivnih kulturnih društev, ki delujejo na kulturnih področjih, kakor tudi kulturne dejavnosti tistih drugih društev, ki imajo v okviru svoje dejavnosti registrirano tudi kulturno dejavnost. Kulturna dejavnost v okviru ljubiteljskih skupin razvija tako posameznikove ustvarjalne sposobnosti kot kulturne potrebe in splošen odnos do kulturnih vrednot. Društva aktivno delujejo na glasbenem, plesnem, folklornem, gledališkem, likovnem in fotografskem, literarnem, filmskem in video, založniškem področju, ohranjajo in promovirajo kulturno dediščino, povezujejo člane in

podpirajo izmenjavo izkušenj, sodelujejo z podobnimi organizacijami doma in v tujini. Delovanja društev na področju ljubiteljskih kulturnih dejavnosti tudi presegajo lokalni pomen, zato se vključujejo tudi v programe regijskega oz. nacionalnega in čezmejnega pomena. Občina Dol pri Ljubljani na osnovi pogodbe z Javnim skladom za kulturne dejavnosti, ki je ustanovljen na podlagi Zakona o Javnem skladu RS za ljubiteljske kulturne dejavnosti, financira izvajanje določenih nalog in strokovnih opravil, ki jih izvaja JSKD Območna izpostava Ljubljana okolica. Občina zagotavlja tudi sredstva za izvedbo javnega razpisa za sofinanciranje programov in projektov na področju ljubiteljskih kulturnih dejavnosti, ki se izvaja v skladu s Pravilnikom o sofinanciranju kulturnih programov in projektov na področju ljubiteljske kulturne dejavnosti v Občini Dol pri Ljubljani.

Na področju ljubiteljske kulturne dejavnosti v občini Dol pri Ljubljani delujejo naslednja društva:

- Društvo vokalna skupina Beli cvet,
- Kulturno umetniško društvo Jurij Fleišman,
- Kulturno prosvetno društvo Anton Mehle Senožeti,
- Kulturno društvo Senožeški tamburaški orkester,
- Kulturno društvo Dol pri Ljubljani,
- Kulturno umetniško društvo Dolsko,
- Informativni klub Taraja,
- Društvo misijonarja dr. Janeza Janeža,
- Turistično društvo Dolsko
- Društvo za razvoj socialnega kapitala, kulture in turizma Laze - Osoje.

2.2 Knjižnična dejavnost

Občina knjižnično dejavnost podpira in sofinancira v skladu s predpisi Zakona o knjižničarstvu in pogodbo. V skladu z Zakonom in pogodbo zagotavlja sofinanciranje dejavnosti in materialnih stroškov MKL – Knjižnica Jurij Vega v višini predpisanih in dogovorjenih finančnih deležev in obveznosti. Poleg tega financira tudi delovanje Bibliobusa, ki ima redna postajališča v Dolskem in Senožetih. Knjižnična zaloge Knjižnice Jurij Vega šteje okrog 27.600 enot gradiva (knjige, neknjižno gradivo in serijske publikacije). Člani knjižnice imajo z nakupom licenc za izposajo dostop tudi do vseh elektronskih virov. Gradivo se redno in tekoče nakupuje celo leto.

V knjižnici potekajo nekatere prireditve in izobraževanja:

- za odrasle (knjižna čajanka (bralna skupina), predstavitev knjige, potopisna predavanja, knjižna razstava);
- za otroke (pravljичne in bralne ure, predstava za otroke, ustvarjalne delavnice, uganke);
- izobraževanja za otroke (vodeni obisk knjižnice, projekta Ciciuhec in Rastem s knjigo, izobraževalne delavnice).

Projekt Ciciuhec knjižnica izvaja skupaj z VVZ Dol pri Ljubljani, nacionalni projekt - Rastem s knjigo pa se izvaja skupaj s šolskimi knjižničarkami OŠ Janka Modra, Dol pri Ljubljani, Poletavci in NajPoletavci sta projekta za osnovnošolce, ki berejo med počitnicami, Maček v žaklju – so zapakirane knjige poletnega kakovostnega branja.

2.3 Prireditvena dejavnost in organizacija kulturnih prireditev lokalnega in širšega pomena

Na območju občine se izvaja vrsta prireditev: koncertni dogodki, gledališke predstave, filmski večeri, pevski nastopi, literarni večeri, razstave, plesne predstave, decembrske prireditve katerih programe sofinancira občina.

Erbergova paviljona

Paviljona sta ena redkih ohranjenih stavb na Slovenskem grajenih v podobi iz časa klasicizma in že zaradi tega vredna, da se jih vzdržuje in ohranja. Severni paviljon (1831) je bil namenjen arhivu s knjižnico, južni in najprej zgrajeni (1822) pa likovni zbirki in muzeju – prvemu muzeju na Slovenskem.

Občina izvaja program kulturnih dogodkov in drugih prireditve v Erbergovih paviljonih in v ta namen namenja sredstva na posebni proračunski postavki – *Prireditve v Paviljonih*.

Levčeva domačija

Domačija v Dolu pri Ljubljani, kjer ima sedež in upravne prostore občinska uprava postaja s pomožnimi objekti na posestvu (letna kuhinja, kozolec, čebelnjak, zeliščni vrt) nadvse primeren prostor za organizacijo prireditev. Izvedba raznovrstnih dogodkov v letu 2024 to tudi potrjuje.

Galerija 19 / Kračeva domačija v Dolskem

Prireditve in razstave na Kračevi domačiji, v Galeriji 19, Dolsko 19 predstavljajo bogato in pestro ponudbo dogodkov in prireditev v občini, kot dopolnitev turistične ponudbe na domačiji in hkrati nudi prostor in priložnost za predstavitev kulturnih dejavnosti posameznikom in skupinam. Občina preko javnega razpisa za sofinanciranje kulturnih dejavnosti sofinancira nekaj njihovih projektov.

2.4 Ohranjanje kulturne dediščine

Z zakonom predpisane strokovne in upravne naloge s področja varstva nepremične kulturne dediščine opravlja Zavod za varstvo kulturne dediščine Slovenije – Območna enota Ljubljana. Kulturna dediščina je vrednota, ki predstavlja priložnost za razvoj turizma in drugih gospodarskih dejavnosti, za izobraževanje, za umetniško ustvarjanje in skupaj z drugimi širi prepoznavnost Slovenije v mednarodni skupnosti. Po javnomnenjskih raziskavah nam je kulturna dediščina pomembna in smo nanjo ponosni. Zato je pomembno in potrebno spodbujanje vseh deležnikov k ohranjanju kulturne dediščine. Jemati jo moramo kot priložnost za razvoj in posledično javni interes ohranjanja kulturne dediščine udejaniti.

V letu 2024 je bil sprejet Pravilnik o sofinanciranju obnov nepremične kulturne dediščine.

Lokalna društva in skupine v občini skrbijo, ohranjajo in predstavljajo bogato dediščino ljudskih običajev oz. nesnovno kulturno dediščino: prakse, predstavitve, izrazi, znanja, veščine, ki se prenašajo iz roda v rod, se nenehno poustvarjajo kot odziv na svoje okolje, naravo in zgodovino.

Vegova spominska pot je poimenovana po slovitom matematiku in enem najpomembnejših Slovencev Juriju Vegi, saj teče po krajih, kjer je preživel otroštvo in se konča v hribovski vasi Zagorica, kjer se je Jurij Vega rodil leta 1754. Pot je opremljena z informacijskimi tablamami z vsebino v slovenskem in angleškem jeziku, ki predstavljajo življenje in delo Jurija Vege. Občina v sodelovanju z Razvojnim centrom Litija skrbi za vzdrževanje tabel.

Spominska soba Jurija Vege na Vegovi domačiji, ki se nahaja na mestu nekdanje Vegove rojstne hiše v Zagorici, še danes živijo potomci znamenitega barona. V njej je urejena muzejska spominska soba s stalno razstavo, ki prikazuje življenje in delo Jurija Vege. Občina namenja sredstva za vzdrževanje spominske sobe in parka pred hišo. Na tej lokaciji vsako leto, ob prazniku občine, poteka osrednja občinska prireditve.

Spominska soba Miška Kranjca

Spomin na prekmurskega pisatelja Miška Kranjca v Senožetih, kjer je pisatelj iz Velike Polane preživel zadnjih deset let svojega življenja. Spominska soba se obnavlja. V prihodnje bi kazalo doreči interes občine za vključitev spominske sobe v kulturno in turistično ponudbo kraja.

2.5 Izdajanje promocijskega in knjižnega materiala

Občina izdaja svoj promocijski in knjižni material, ter sofinancira izdajanje promocijskega in knjižnega material v sodelovanju s kulturnimi in turističnimi društvi.

Občina izdaja informacijsko glasilo Pletenice. Pletenice izhajajo enkrat mesečno in so brezplačne.

2.6 Javna infrastruktura na področju kulture

Javno infrastrukturo predstavljajo objekti in oprema za izvajanje kulturnih dejavnosti: Kulturni dom Dolsko, Erbergovi paviljoni, Levčeva domačija, Večnamenski prostor - Dol 4.

Društva uporabljajo za svoje delovanje in izvajanje prireditev tudi naslednje objekte v občini, ki pa niso last Občine Dol pri Ljubljani: Kmetijski dom Beričevo, Dvorana v župnišču sv. Marjete Dol pri Ljubljani, Pastoralni dom dr. Janeza Janeža, Galerija 19, OŠ Janka Modra, Dol pri Ljubljani, POŠ Senožeti.

3. URESNIČEVANJE JAVNEGA INTERESA ZA KULTURO

Javni interes za kulturo v Občini Dol pri Ljubljani se bo skladno z zakonom uresničeval z zagotavljanjem pogojev za kulturno ustvarjalnost, raznolikost, dostopnost kulturnih dobrin, slovensko in evropsko kulturno identiteto ter kulturno prepoznavnost občine. Javni interes za kulturo bo Občina Dol pri Ljubljani uresničevala zlasti z zagotavljanjem kulturnih dobrin kot javnih dobrin, z vzdrževanjem javne kulturne infrastrukture ter z ohranjanjem kulturne dediščine. Po določbah ZUJIK-a se za trajno in nemoteno zagotavljanje javnih kulturnih dobrin zagotavljajo javne službe, ki jih lahko izvajajo javni zavodi, skladi in agencije. Javne službe na področju kulture za Občino Dol pri Ljubljani izvajajo naslednji javni zavodi in sklad:

3.1 Javne službe varstva kulturne dediščine

Javne službe varstva kulturne dediščine za območje občine Dol pri Ljubljani:

- Zavod za varstvo kulturne dediščine Slovenije – Območna enota Ljubljana, katerega ustanoviteljica in financer je država, opravlja z zakonom predpisane strokovne in upravne naloge s področja varstva nepremične kulturne dediščine. Potrebno infrastrukturo ter sredstva za izvajanje dejavnosti zagotavlja država.

- Zgodovinski arhiv Ljubljana je javni zavod s področja kulture, ki ga je ustanovila država. Njegovo osnovno poslanstvo je hramba arhivskega gradiva, naše neprecenljive kulturne dediščine in kulturnega spomenika. Kakor ima arhivsko gradivo, ki ga hranimo, trajen in poseben pomen za znanost, kulturo in pravno varnost prebivalcev, tako je tudi ustanova, ki to gradivo hrani, postavljena za varuha naše kulturne identitete in temeljev demokracije.

Zgodovinski arhiv Ljubljana kot največji regionalni arhiv v Republiki Sloveniji deluje na območju dvajsetih upravnih enot. Sedež arhiva z vodstvom in splošno službo je v Ljubljani (Trdinova ulica 4). Območje Občine Dol pri Ljubljani pokriva organizacijska enota Ljubljana. Potrebno infrastrukturo ter sredstva za izvajanje dejavnosti zagotavlja država.

3.2 Javna služba na področju knjižničarstva

Knjižnica Jurij Vega – MKL opravlja javno službo na področju knjižničarstva za območja Občine Dol pri Ljubljani. Ustanovljena in organizirana je kot enota Mestne knjižnice Ljubljana.

3.3 Javne službe na področju umetnosti

Javne službe na področju organizacije in izvajanja umetniških dejavnosti na območju izvajajo: - Javni sklad Republike Slovenije za kulturne dejavnosti, Območna izpostava Ljubljana okolica, ki ga je ustanovila država za zagotavljanje strokovne in organizacijske podpore za razvoj ljubiteljskih kulturnih dejavnosti.

Občina na osnovi pogodbe z Javnim skladom RS za kulturne dejavnosti, območna izpostava Ljubljana okolica, financira izvajanje določenih nalog in strokovnih opravil, ki zadevajo organizacijo in koordinacijo kulturnih programov na področju občine Dol pri Ljubljani.

Javni sklad RS za kulturne dejavnosti, območna izpostava Ljubljana okolica je ena izmed 59 območnih izpostav na področju celotne Slovenije, ki deluje na območju 9 občin okolice Ljubljane. Njena vloga je povezovanje in nadgrajevanje delovanja kulturnih društev in posameznikov, ki delujejo na področju ljubiteljske kulture. Programi zajemajo srečanja in revije po posameznih področjih ter izobraževanje. V okviru JSKD se pripravljajo in izvajajo programi in projekti s področja vokalne, likovne, gledališke, folklorne, instrumentalne, filmske in foto, plesne in literarne dejavnosti. Naloga območnih izpostav je predvsem v nudenju strokovne podpore društvom na aktivnih področjih in zaznavanje potreb po izobraževanju in razvoju tistih dejavnosti, ki še niso razvite, oziroma so v manjšini. Vsakoletno se v okviru izpostave pripravljajo prireditve, ki so namenjene predstavitvi, primerjavi in vrednotenju dosežkov ljubiteljskih kulturnih društev, skupin in posameznikov, katerih nastope spremljajo strokovnjaki za ustrezna področja, ki analizirajo predstavljeno delo in svetujejo metode dela, hkrati pa izbirajo kvalitetne kandidate za udeležbo na prireditvah regijske in državne ravni. Izpostava teži k čim boljši povezanosti z lokalnim okoljem.

3.4 Ljubiteljsko kulturno ustvarjanje in poustvarjanje

Ljubiteljsko ustvarjanje in poustvarjanje na področju kulture se v pretežni meri uresničuje v kulturnih društvih. V interesu občine je finančno podpreti dejavnost vseh aktivnih kulturnih društev, ki delujejo na kulturnih področjih, kakor tudi kulturne dejavnosti tistih drugih društev, ki imajo v okviru svoje dejavnosti registrirano kulturno dejavnost.

3.5 Kultura v izobraževalnih zavodih in ostalih subjektih.

Kulturni programi se izvajajo tudi v drugih javnih in zasebnih zavodih, ki se poleg redne, ukvarjajo tudi s kulturno dejavnostjo. Na območju občine Dol pri Ljubljani delujejo:

Glasbena šola Emil Adamič (zasebni zavod),

Glasbene šole Pustotnik in Glasbena šola Pop akademija (s.p., oziroma samozaposlen v kulturi). Njihova osnovna dejavnost je vzgoja in izobraževanje glasbenikov na osnovni stopnji. Poleg izvajanja izobraževalnih programov se ukvarjajo tudi z organizacijo koncertov ter se vključujejo v različne glasbene in kulturne prireditve v občini.

Glasbena šola Emil Adamič je bila ustanovljena leta 2011 kot zasebni zavod. Deluje v občini Dobrova – Polhov Gradec s ciljem zagotavljanja izobraževanja na področju glasbe. Zavod zagotavlja kvalitetno izobraževanje učencev z visoko usposobljenim in izobraženim strokovnim kadrom, povezovanje glasbene šole z osnovno šolo na različnih prireditvah in poučevanje v času popoldanskega varstva.

Glasbena šola Emil Adamič je od leta 2016 vpisana tudi v Razvid zasebnih glasbenih šol na pri Ministrstvu za izobraževanje, znanost in šport, kar pomeni, da učenci lahko opravljajo izpit po javno priznanem programu. Enota Glasbene šole Emil Adamič deluje tudi na OŠ Janka Modra, Dol pri Ljubljani.

Glasbena šola Pustotnik, deluje že od leta 1996 dalje. Ustanovil jo je Pustotnik Tomaž v želji podajanja svojega znanja naprej. V vseh letih so uspešno izšolali mnogo posameznikov in glasbenih skupin in so ponosni na njihove dosežke. Mnogo njihovih učencev je šolanje nadaljevalo na srednji glasbeni šoli ter nato na glasbeni akademiji.

Glasbena šola Pop Akademija ponuja izobraževanje na področjih: solo petja in vokalne skupine, bobnov, kitare, klavirja in bas kitare. Iz učencev, ki so že dovolj izkušeni sestavijo Pop Akademija band. Izobraževanje izvajajo trije učitelji. Za delovanje uporabljajo lastne prostore (glasbeni studio), prostore v občini (župnišče Dol pri Ljubljani, dvorana KD Dolsko) in drugje. Vizija in uspehi: izobraziti mlade v dobre glasbenike, nekateri učenci že igrajo v različnih pop in priznanih jazz zasedbah.

Občina Dol pri Ljubljani je tudi ustanoviteljica Osnovne šole Janka Modra, Dol pri Ljubljani, ki je vzgojno-izobraževalni zavod in opravlja predšolsko in osnovnošolsko vzgojno-izobraževalno dejavnost na območju občine. Zavod ima poleg matične šole v Dolu pri Ljubljani tudi dve podružnični šoli v Dolskem in Senožetih ter dve enoti vrtca. Osnovna šola se s svojim delovanjem vključuje v življenje lokalne skupnosti ter si prizadeva za socialni in kulturni razvoj vseh občanov. V ta namen se šola tudi povezuje z društvi in drugimi kulturnimi organizacijami in občino ter vključuje svoje učence in zaposlene v razne aktivnosti. Šola se vključuje v projekt »Kulturna šola« Javnega sklada RS za kulturne dejavnosti.

4. JAVNA KULTURNA INFRASTRUKTURA

4.1 Zagotavljanje javne infrastrukture za kulturo

Javno infrastrukturo v občini predstavljajo:

- Kulturni dom Dolsko,
- Erbergovi paviljoni,
- Levčeva domačija,
- Večnamenski prostor, Dol 4.

Društva uporabljajo za svoje delovanje in izvajanje prireditev tudi naslednje objekte v občini, ki pa niso last Občine Dol pri Ljubljani:

- Kmetijski dom Beričevo,
- Dvorana v župnišču sv. Marjete Dol pri Ljubljani,
- Pastoralni dom dr. Janeza Janeža,
- Galerija 19 / Kračeva domačija v Dolskem,
- OŠ Janka Modra, Dol pri Ljubljani,
- Gasilski dom Senožeti.

Namen nepremičnin (in opreme) za javno infrastrukturo na področju kulture je predvsem v zagotovitvi trajne namembnosti prostorov ter ohranitvi prostorov (in opreme) za izvajanje kulturne dejavnosti. Status nepremičnine - javne infrastrukture za kulturo po določbah ZUIJK-a pomeni, da je nepremičnina na voljo za izvajanje kulturnih dejavnosti v javnem interesu.

5. OPREDELITEV JAVNEGA INTERESA ZA KULTURO PO PODROČJIH

Občina Dol pri Ljubljani skladno s 66. členom ZUJIK zagotavlja najmanj tiste javne kulturne dobrine, ki jih določa zakon, podpira ljubiteljske kulturne dejavnosti ter pokriva tudi druge kulturne potrebe prebivalcev.

5.1 Ljubiteljske dejavnosti

V javni interes na področju ljubiteljske kulture spadajo vse dejavnosti ljubiteljskih kulturnih društev in ostalih organizacij, ki delujejo na področju kulture, vključno z Javnim skladom RS za kulturne dejavnosti, OI Ljubljana okolica.

Cilji:

- ohranitev obsega,
- izboljšanje kvalitete in prepoznavnosti produkcije na področju ljubiteljske kulture,
- prepoznati pomen kulturno-umetnostne vzgoje v celotnem vzgojno izobraževalnem sistemu in širši družbi,
- dvigniti zanimanje za kulturo,
- povečanje števila članstva in vključevati mlade v dejavnost kulturnih društev .

Ukrepi:

- organizacija lokalnih, medobmočnih, državnih preglednih prireditvenih in izobraževalnih programov,
- zagotoviti ustrezne prostorske pogoje za delovanje društev,
- dvigniti kakovost in konkurenčnost kulturne ponudbe,
- obnova prostorov namenjenih izvajanju kulturnih prireditev in programov.

Izvajalci: JSKD OI Ljubljana okolica, kulturna in druga društva in skupine, Osnovna šola Janka Modra, Dol pri Ljubljani z enotama vrta Dol in Dolsko, Občina Dol pri Ljubljani.

Pričakovani učinki:

- večja prepoznavnost dosežkov ljubiteljske kulture,
- povečanje zanimanja občinstva za kulturne programe,
- povečano število posameznikov, ki se vključujejo v ljubiteljske kulturne dejavnosti,
- večja prepoznavnost ljubiteljske kulture po krajih in širše,
- promocija občine,
- povečanje produkcije in izvedbe kulturnih dogodkov.

Kazalniki:

- število kulturnih društev,
- število članov kulturnih društev,
- število programov in projektov,
- število kulturnih dogodkov,
- število izobraževalnih programov,
- večje število obiskovalcev kulturnih prireditev,
- večje število mladih včlanjenih v društva.

5.2 Knjižnična dejavnost

Občina bo knjižnično dejavnost podpirala in sofinancirala v skladu s predpisi Zakona o knjižničarstvu in pogodbo. V skladu z Zakonom in pogodbo bo zagotavljala sofinanciranje dejavnosti in materialnih stroškov Knjižnice Jurij Vega – MKL v višini predpisanih finančnih deležev in obveznosti.

Pričakovani učinki:

- optimiziranje izvajanja knjižnične javne službe,
- izenačitev pogojev dostopnosti do storitev knjižnice za vse prebivalce,

- modernizacija prostorov za kvalitetnejše oblikovanje zbirk, izvajanje informacijskih storitev, izobraževalnih aktivnosti in prireditev za vse prebivalce,
- enostavnejša in dostopnejša uporaba knjižnice, prilagojena potrebam uporabnikov in v skladu z razvojem IKT ter družbe,
- redefinicija fizičnega prostora knjižnice kot tretjega prostora za druženje in medgeneracijski dialog, ter prepletanje vloge knjižnice kot prostora druženja in srečevanja z delovanjem v virtualnem okolju,
- prostorska ureditev knjižnic in večja prepoznavnost v lokalnem okolju.

Kazalniki:

- število aktivnih članov,
- število novih članov,
- število obiskovalcev,
- delež včlanjenega prebivalstva.

5.3 Izobraževalni zavodi in drugi subjekti na področju glasbenega izobraževanja

Občina si bo še naprej prizadevala za povezovanje glasbenih šol oz. ustanov in posameznikov, ter jih vključevala v svoje aktivnosti, saj se predvsem mladi želijo predstaviti in pridobiti izkušnje v nastopanju.

Ukrepi:

- pomoč pri povezovanju glasbenikov, glasbenih in drugih skupin v občini in širše,
- vključevanje glasbenikov in glasbenih skupin v dogodke in prireditve, ki jih organizira občina oziroma v dogodke in prireditve s katerimi se občina predstavlja tudi širše
- promocija.

Kazalniki:

- število vključenih učencev v dogodkih in prireditvah občine,
- število nastopov posamezne glasbene šole oz. ustanove na dogodkih in prireditvah v občini in širše.

5.4 Prireditvena dejavnost in organizacija kulturnih prireditev lokalnega in širšega pomena

V javnem interesu občine je, da se na območju občine izvaja čim več kulturnih prireditev in tako zagotovi boljšo dostopnost kulturnih dobrin občanom. Kot prireditve javnega pomena se opredeli prireditve, ki se izvajajo v obliki koncertov, gledaliških predstav, pevskih nastopov, literarnih večerov, filmskih in plesnih predstav, razstav v izvedbi izvajalcev opredeljenih v 2. in 3.točki LPK.

Z večjo dostopnostjo kulturnih dobrin, bi želeli doseči naslednje cilje:

- promovirati ustvarjalnost in poustvarjalnost,
- izobraziti mlade in obiskovalce programov,
- razvijati kakovostne kulturne programe,
- zagotoviti primerne pogoje za izvajanje kulturnih programov in projektov,
- zagotoviti cenovno dostopnost.

Ukrepi:

- spodbujanje posredovanja kakovostnih umetniških programov različnih zvrsti, namenjenih tako mladi kot starejši populaciji,
- dviganje kakovosti in konkurenčnosti,
- popestritev kulturne ponudbe,
- prepoznavanje pomena kulturno–umetnostne vzgoje v celotnem vzgojno izobraževalnem sistemu in širši družbi,
- dviganje zanimanja za kulturo,
- zagotavljanje ustreznih prostorskih pogojev za izvedbo programov,
- vzdrževanje in obnova prostorov namenjenih izvajanju kulturnih prireditev in programov.

Izvajalci: kulturna društva, javne službe s področja kulture in umetnosti, javni in zasebni zavodi, samozaposleni na področju kulture, Osnovna šola Janka Modra Dol pri Ljubljani z enotama vrtca Dol in Dolsko, JSKD – OI Ljubljana okolica, Občina Dol pri Ljubljani in drugi subjekti s področja kulture in umetnosti.

Pričakovani učinki: vzgoja občinstva, povečano število obiskovalcev prireditev.

Kazalniki:

- kakovost in vsebina ponudbe,
- število programov in projektov,
- število obiskovalcev abonmajske in druge ponudbe.

5.5 Področje ohranjanja kulturne dediščine

Z zakonom predpisane strokovne in upravne naloge s področja varstva nepremične kulturne dediščine za območje občine Dol pri Ljubljani opravlja Zavod za varstvo kulturne dediščine Slovenije – Območna enota Ljubljana. S Sprejetjem in uveljavitvijo Pravilnika o sofinanciranju obnove nepremične kulturne dediščine v Občini Dol pri Ljubljani občina ureja in pristopa k urejanju tega področja.

Kulturna dediščina je vrednota v vseh svojih pojavnih oblikah. Je pomemben in nedeljiv del lokalne, regionalne, nacionalne in evropske identitete, predstavlja kakovost življenjskega okolja in je ključni vir uravnoteženega razvoja regij ter Republike Slovenije. Dediščina je temelj kulturne pestrosti Slovenije, ki se prepleta z izjemno krajinsko in biotsko raznovrstnostjo, privlačnosti države za življenje naših državljanov, za izobraževanje, za razvoj, za umetniško ustvarjanje, za turizem in druge gospodarske dejavnosti. Kulturna dediščina širi prepoznavnosti Slovenije v mednarodni skupnosti.

V raziskavi Eurobarometer (2017) se je 92 % vprašanih Slovencev izreklo, da je kulturna dediščina pomembna za našo državo, 76 % vprašanih pa je ponosno na skupno dediščino.

Celostno ohranjanje kulturne dediščine je mogoče doseči z bolj usklajenim sodelovanjem med vsemi javnimi, institucionalnimi in zasebnimi dejavniki. Pravica do dediščine spada med človekove pravice, saj ohranjanje dediščine in njena trajnostna uporaba spodbujata človekov družbeno kulturni razvoj in izboljšujeta kakovost življenja. Dediščina ima pomembno vlogo tudi pri graditvi bolj povezane, mirne in demokratične družbe ter obenem pospešuje trajnostni razvoj, spodbuja kulturne raznolikosti in sodobne ustvarjalnosti. Delo na področju varstva kulturne dediščine med drugim vključuje identificiranje dediščine, njeno dokumentiranje, preučevanje in interpretiranje, celostno ohranjanje dediščine in njeno vključevanje v sodobno življenje, razvijanje zavesti o njenih vrednotah, omogočanje dostopa do dediščine, izobraževanje in informiranje, prepoznavanje potencialov kulturne dediščine za gospodarski, družbeni in trajnostni razvoj ter kontinuirano vključevanje v razvojne projekte na lokalni in nacionalni ravni. Vedenje o dediščini vključujemo v vzgojo, izobraževanje in usposabljanje na vseh ravneh, varstvo in ohranjanje dediščine pa si želimo voditi v dialogu z vsemi deležniki.

Cilji in pričakovani učinki: Naši dolgoročni cilji na področju kulturne dediščine so mnogovrstni. Želimo povečati zavedanje o družbenih vrednotah dediščine in izboljšati njeno dostopnost, spodbuditi vključevanje posameznikov, skupnosti in drugih deležnikov v dediščinske dejavnosti in doseči večjo prepoznavnost dediščine v Sloveniji in mednarodnem prostoru. Na področju razvoja so naši cilji spodbuditi raznoliko uporabo in ponovno uporabo dediščine ter izkoriščanje njenih potencialov, povečati učinkovitosti pravnega in finančnega okvira varstva in ohranjanja dediščine, zagotoviti večjo usposobljenost in učinkovitost javnega sektorja varstva dediščine ter izboljšati medresorsko sodelovanje in izboljšati kakovost življenja z ohranjanjem dediščine in spodbujanjem dediščinskih dejavnosti. Potrebno bo posvetiti pozornost dvigovanju ravni znanj, veščin in vrednot, povezanih z dediščino, k spodbujanju raziskovalne dejavnosti na tem področju.

Ukrepi:

- zagotavljanje pogojev za delovanje komisije za ohranjanje naravne in kulturne dediščine,
- sodelovanje z institucijami na področju kulturne dediščine,
- ozaveščanje o pomenu kulturne dediščine in izobraževanje na tem področju,
- izdajanje publikacij,
- sofinanciranje obnov kulturne dediščine (javni razpis),
- povezovanje s drugimi dejavnostmi v občini: gostinstvo in turizem, šolstvo, gospodarstvo...

Kazalniki:

- št. sodelovanj z institucijami s področja kulturne dediščine,
- št. izvedenih izobraževanj,
- št. izdanih publikacij,
- višina sredstva za sofinanciranje obnov kulturne dediščine.

5.6 Izdajanje promocijskega in knjižnega materiala

Pričakovani učinki: Obveščanje zainteresirane javnosti, prepoznavnost občine.

Ukrepi:

Akcije izdajanja promocijskega in knjižnega materiala se bodo realizirale v obliki izdajanja knjig, prospektov, brošur, zbornikov, audio in video medijev, razglednic, itd. Promocijski material občine se pripravlja v sodelovanju s kulturno – turističnimi društvi in drugimi institucijami.

Kazalniki:

- število izdanih enot promocijskega in knjižnega materiala
- recenzije izdanih enot promocijskega in knjižnega materiala

5.7 Nepredvideni programi

Programi, ki jih ne določa ta LPK, se lahko izjemoma sprejmejo v sofinanciranje, če je v izvedbi programa vključena občina in je ta program za občino pomemben.

6. FINANCIRANJE

Finančna sredstva se opredelijo v vsakoletnem Odloku o proračunu Občine Dol pri Ljubljani.

6.1 Financiranje kulturnih programov

Lokalna skupnost financira kulturne programe in projekte, ki so v javnem interesu, na način in s postopki, kot jih predvideva zakonodaja in drugi veljavni predpisi.

7. ZAKLJUČEK

LPK Občine Dol pri Ljubljani je strateški dokument razvojnega načrtovanja kulturne politike, ki je pripravljen na podlagi veljavne zakonodaje. Občina bo poleg javnih kulturnih dobrin, ki jih predvideva zakon (knjižničarstvo, varstvo kulturne dediščine, arhivska dejavnost ipd.), v primerljivem obsegu kot doslej dolgoročno podpirala tudi ljubiteljske kulturne dejavnosti, spodbujala delovanje in nudila pogoje za razvoj dejavnosti in krepitev kulturnih dejavnosti in infrastrukture. S sredstvi, vključenimi v letne proračune občine se skrbi za ohranjanje slovenske kulturne identitete in zagotavljanje pogojev za skladen razvoj kulture na skupnem slovenskem kulturnem prostoru, dviguje kulturno ustvarjalnost, povečuje ustvarjanje ter spodbuja kulturno raznolikost in zagotavlja dostopnost kulturnih dobrin. LPK se sprejema za obdobje štirih let, od leta 2025 do leta 2028 in opredeljuje predvsem kulturne prioritete in cilje ter ukrepe za doseg le-teh.

V obdobju veljavnosti se dokument lahko spreminja ali prilagaja.

Številka: 610-0079/2023

Datum: 2.10.2024

Željko Savič, župan

